CB

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

(B. J. PRINT MEDIA)

वृत्तपत्रविद्या पदवी (मुद्रित माध्यम)

परीक्षा :- डिसेंबर २०२३

सत्र – १

विषय : भाषा (Language) (BJ-22-12)

दिनांकः २८/१२/२०२३	गुण : ६०	वेळ : स.१०.०० ते दु.१२.३०

सुचनाः कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

प्र. १. खालील पैकी एका विषयावर सुमारे पाचशे ते सहाशे शब्दात निबंध लिहा. (१५)

१) लोकशाहीत माध्यमांचे महत्त्व

२) एका भग्न किल्लाचे आत्मवृत्त

३) माझा आवडता नेता

प्र. २. निबंध म्हणजे काय? निबंध लेखनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा. (१५)

प्र. ३. निबंध लेखनासाठी वाचन, श्रवण, निरीक्षण आणि चिंतन यांची आवश्यकता असते, हे विधान स्पष्ट करा. (१५)

प्र. ४. जाहिरात म्हणजे काय, जाहिरातीचे महत्त्व स्पष्ट करा. (१५)

प्र. ५. सारांश लेखन करताना कोणत्या बाबीकडे लक्ष देणे आवश्यक असते. (१५)

प्र. ६. खाली दिलेला उताऱ्याचे १/३ सारलेखन करा मूळ उतारा आणि सारलेखन एकत्रित उत्तर पत्रिकेस जोडा. (१५)

भ्रष्टाचाराचे आरोप झाल्यानंतर आणि नैतिकतेच्या मुद्द्यावरून चौफेर टीका झाल्यानंतर अखेर केजरीवाल सरकारने सुधारीत मद्यधोरण मागे घेतले. गेले काही महिने प्रायोगिक तत्त्वावर सुरू करण्यात आलेले हे धोरण एक सप्टेंबरपासून प्रत्यक्ष लागू होणार होते. मद्यावरील कर हा देशातील सर्व राज्यांना मोठे उत्पन्न मिळवून देणारा स्त्रोत आहे. मद्यपानाचे प्रमाण मोठे असले, तरी त्याला प्रतिष्ठा नाही आणि मद्यावर कितीही कर बसवला, तरी त्याला विरोध करण्याची कुणाची हिंमत होत नाही, हा दांभिकपणा सगळ्यांनी स्वीकारला आहे 'करवाढ करीत जाणे म्हणजेच मद्यधोरण', असा समज त्यातून दृढ झाला. दिल्लीचे मुख्यमंत्री केजरीवाल यांनी याला छेद दिला: परंतु त्यांना अखेर माघार घ्यावी लागली. सार्वजनिक धारेणांचे विश्लेषक प्रणय कोटस्थाने आणि मिहीर महाजन यांनी केजरीवाल यांच्या धोरणाचा व मद्यविषयक पारंपरिक धोरणाचा अभ्यास करून काढलेले निष्कर्ष या धोरणांच्या फेरविचारांची गरज अधोरेखित करतात. त्यांचे हे निष्कर्ष 'टाइम्स ऑफ इंडिया' त अलीकडेच प्रकाशित झाले. या अभ्यासानुसार मोठी करवाढ आणि विक्रीवरील विविध निर्बंध यांमुळे मद्याचा काळा बाजार वाढतो, त्यामुळे अपेक्षित करवसुली तुलनेने कमीच होते. काळ्या बाजारात विकल्या जाणाऱ्या मद्यातील भेसळीवर नियंत्रण नसल्याने आरोग्यावरील दुष्परिणाम वाढतात, हा आणखी महत्त्वाचा मुद्या. त्यातून सामाजिक आरोग्य धोक्यात येते. हाचा विचार करून केजरीवाल यांनी नवे धोरण आणले.

मद्याच्या किमती ठरविण्यातील गुंतागुंत कमी करणे, करचोरी रोखणे ही त्याची मुख्य उद्यिष्टे होती. त्यासाठी दिल्लीचे ३१ विभाग करून, प्रत्येक विभागात विशिष्ट संख्येनेच परवाने मिळावेत, अशी ही व्यवस्था होती. हे परवाने वाटण्यात भ्रष्टाचार झाल्याच्या आरोपाचे निमित्त करून त्याला विरोध करण्यात आला. खरे तर, त्या ऐवजी परवाना वाटपाची चौकशी करता आली असती. मद्यावरील कररचना सुटसुटीत करणे, याचा अर्थ मद्यपानास प्रोत्साहन देणे, असे नाही. मद्यधोरणातील या नव्या प्रयोगाला यश मिळू नये, प्रयोग केलाच जाऊ नये यासाठीची राजकीय खेळी म्हणून हा विरोध झाला का? केजरीवाल यांनी गुजरात निवडणुकीवर लक्ष केंद्रित केल्यावरच दिल्लीत राजकीय संघर्षाला धार यावी, हा योगायोग नव्हे. राज्याच्या उत्पन्नात वाढ करणारा हा प्रयोग यशस्वी झाला असता, तर मात्र तो सर्व राज्यांनी राबवला असता, हे निश्चित.

CB

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

(B. J. PRINT MEDIA)

वृत्तपत्रविद्या पदवी (मुद्रित माध्यम)

परीक्षा :- डिसेंबर २०२३

सत्र - १

विषय : भाषा (Language) (BJ-22-12)

दिनांक: २८/१२/२०२३	गुण : ६०	वेळ : स.१०.०० ते दु.१२.३०

Instruction:

Answer any Four from the following:-

Q. 1. Write an essay on any one of the following topic (500-600 Words) **(15)**

1) Importance of Media in Democracy
2) Autobiography of a Abandoned Castle
3) My Favorite Leader

Q. 2. What is Essay Writing? Explain the steps of essay writing. **(15)**

Q. 3. "Essay writing requires listening, reading, observing and thinking". Explain the statement. **(15)**

Q. 4. What is Advertising? Explain the importance of advertisement **(15)**

Q. 5. What parameters should be considered while writing a summary? **(15)**

Q. 6. Write a summary of the given passage and give suitable title. **(15)**

A long time ago, there lived a king in a faraway land. He was very weak and sick due to laziness. He consulted his doctor. The doctor was wiser than the king and knew that it was not medicine but healthy exercise that the king needed. The doctor, therefore, brought two heavy clubs of strange wood to the king and said that these clubs contained medicine to cure him. He asked the king to hold them by the handles and turn them until his hands were moist from the exercise.

Moisture, the doctor said, would make the medicine work. He obeys the doctor's advice and can be seen in the open air at certain times every day, working manually with his magic clubs. His muscles grow stronger, his health improves, and he appreciates the wonderful medicine of his club and the knowledge of his physician.